

تسهیل در یادگیری از راه بازی

■ مؤگان السادات فلاحتی

مربی پیش دبستانی پسرانه ناحیه یک

مؤگان السادات فلاحتی، کارشناس آموزش ابتدایی است و از نوزده سال پیش با تجربه سه سال کار با کودکان به عنوان مربی پیش دبستانی به مجتمع آموزشی حضرت جواد الائمه پیوست که این فعالیت همچنان ادامه دارد.

بازی زبان طبیعی کودکان است و دنیای شگفت انگیزی از یادگیری و کشف را برای آن‌ها به ارمغان می‌آورد. در دوره پیش دبستانی، بازی نه تنها فعالیتی سرگرم کننده است، بلکه ابزاری قدرتمند برای یادگیری و رشد به حساب می‌آید. از طریق بازی است که مهارت‌های اجتماعی، عاطفی و شناختی کودکان تقویت می‌شود. بازی‌های خلاقانه و تعاملی به کودکان کمک می‌کنند تا مفاهیم پیچیده را به شیوه‌ای ساده و جذاب بفهمند؛ مثلاً بازی‌های گروهی می‌توانند به بچه‌ها یاد دهند که چگونه با دیگران همکاری و مهارت‌های حل مسئله‌شان را تقویت کنند. همچنین، بازی‌های حرکتی مهارت‌های حرکتی کودکان و هماهنگی‌های حرکتی آن‌ها را قدرت می‌بخشد. ایجاد محیط‌های بازی محور در آموزش به معلمان و والدین این امکان را می‌دهد که یادگیری را به تجربه‌ای لذت بخش تبدیل کنند. با استفاده از اسباب بازی‌ها، بازی‌های تخیلی و فعالیت‌های گروهی می‌توانیم به کودکان کمک کنیم تا با اشتیاق و انگیزه بیشتری به یادگیری بپردازند. لذت بازی در یادگیری کودکان پیش دبستانی نه تنها به آن‌ها کمک می‌کند تا مهارت‌های ضروری را بیاموزند، بلکه به آن‌ها این احساس را می‌دهد که یادگیری سفری شگفت انگیز و هیجان انگیز است.

باید توجه داشت که آموزش مفاهیم پایه به کودکان پیش دبستانی گاهی چالش برانگیز است؛ اما با استفاده از روش‌های خلاقانه و سرگرم کننده، این فرایند می‌تواند به تجربه‌ای لذت بخش تبدیل شود؛ مثلاً یکی از مفاهیم مهمی که باید به کودکان آموزش داده شود، مفهوم «چپ و راست» است. برای آموزش این مفهوم می‌توان از بازی و وسایل جذاب مانند گوشه پزشکی استفاده کرد. می‌توانیم با استفاده از گوشه پزشکی به بچه‌ها نشان دهیم که چگونه می‌توانند به صدای قلبشان گوش دهند. می‌توانیم بگوییم: «حالا بیایید به صدای قلب گوش کنیم؛ اما فقط با گوش چپ!» این فعالیت نه تنها به آن‌ها کمک می‌کند مفهوم چپ را درک کنند، بلکه آن‌ها یاد می‌گیرند که چگونه به دقت گوش دهند و توجه کنند. این روش‌ها یادگیری را برای آن‌ها جذاب تر و سرگرم کننده تر می‌کند.

یکی دیگر از بازی‌های جذاب بازی «فوت کردن از نی به توپ» است. این بازی می‌تواند فواید زیادی از جمله تقویت مهارت‌های حرکتی، هماهنگی چشم و دست و همچنین تمرکز را در پی داشته باشد.

ایجاد محیطی که یادگیری در آن با بازی و کاوش همراه باشد، از مهم ترین مواردی است که هر مربی باید آن را در نظر بگیرد تا مهارت و دانش لازم را در نظر بگیرد تا مهارت و دانش لازم بدون هر اجبار و ناخوشایندی منتقل شود.

بازی‌هایی که شامل لی‌لی کردن و عبور از حلقه‌ها و استپ‌ها هستند، می‌توانند به آموزش و تقویت چندین مفهوم مهم برای کودکان پیش دبستانی کمک کنند. برخی از اهداف و فواید این نوع بازی‌ها را می‌توان چنین برشمرد: تقویت مهارت‌های حرکتی، افزایش تمرکز و توجه، توسعه مهارت‌های اجتماعی، تقویت اعتماد به نفس، آموزش مفاهیم فضایی و تقویت خلاقیت. این نوع بازی‌ها نه تنها سرگرم کننده هستند، بلکه به یادگیری و رشد کودکان نیز کمک می‌کنند.

بازی‌هایی مثل «چشم برتر و گوش برتر» هم از جمله بازی‌هایی هستند که مهارت‌های شناختی و حسی کودکان را تقویت می‌کنند. یکی از مفاهیمی که در تجربه‌ای جذاب و کلاسی به کودکان آموزش داده شد، «نسبت فامیلی» بود. در این یادگیری سرگرم کننده که با نمایش و بازی همراه بود، نوآموزان نسبت‌های فامیلی را به صورت عملی و جذاب یاد گرفتند و یادگیری برایشان به تجربه‌ای لذت بخش تبدیل شد.

ایجاد محیطی که یادگیری در آن با بازی و کاوش همراه باشد، از مهم ترین مواردی است که هر مربی پیش دبستانی باید آن را در نظر بگیرد تا مهارت و دانش لازم به خردسالان بدون هر اجبار و ناخوشایندی منتقل شود. بازی کار کودک است و موجب یادگیری پایدار، مستمر و رشد همه جانبه به ویژه در دوره پیش دبستانی می‌شود. این کار به برنامه‌ای سنجیده و هم اندیشی افراد نیازمند است. ما در پیش دبستان افضل پور مفتخر به ایجاد چنین محیطی هستیم. □

۱. چشم غالب: معمولاً یکی از چشم‌ها در دیدن و پردازش اطلاعات بصری بهتر عمل می‌کند. این ویژگی می‌تواند در یادگیری و فعالیت‌های روزمره تأثیرگذار باشد.

گوش غالب: به گوش اصلی اشاره دارد که در شنیدن صداها و پردازش اطلاعات شنیداری بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. شناسایی این ویژگی‌ها می‌تواند به والدین کمک کند تا روش‌های آموزشی و بازی‌های مناسب‌تری برای کودکان خود انتخاب کنند و به تقویت مهارت‌های آن‌ها بپردازند.